

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi

6. Sınıf

2. Ünite

Ramazan ve Oruç

NELER ÖĞRENECEĞİZ?

2.1. Oruç ve Kur'an Ayı Ramazan

2.2. Oruç İbadeti

2.3. Oruç İbadetinin İnsana Kazandırdıkları

2.4. Bir Dua Öğreniyorum: İftar Duası

2.1. ORUÇ VE KUR'AN AYI RAMAZAN

Ramazan ayı Müslümanlar için neden önemlidir?

- Ramazan ayı İslam'da çok önemli bir yere sahiptir.
- Ramazan ayı oruç ayıdır.
- İslam'ın beş temel ibadet esasından biri olan farz oruç bu ayda tutulmaktadır.

“... Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa
onu oruçla geçirsin...”
(Bakara suresi 185. ayet)

“Mübarek ramazan ayına kavuştunuz. Yüce
Allah bu ayda size oruç tutmayı farz kıldı...”
(Nesâi, “Sıyam”, 5)

Oruç

Allah'ın (cc) rızasını kazanmak amacıyla tan yerinin ağarmaya başlamasından güneş batıncaya kadar yeme içmeden ve bazı bedensel isteklerden uzak durularak yerine getirilen bir ibadettir.

Ramazan ayı
Kur'an ayıdır.

Kur'an-ı Kerim
ramazan ayında
Kadir Gecesi'nde
indirilmeye
başlanmıştır.

“O sayılı günler; insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği ramazan ayıdır...”

Bakara suresi 185. ayet)

“Şüphesiz, biz onu (Kur'an'ı) Kadir Gecesi'nde indirdik.”

(Kadir suresi 1. ayet)

Hz. Muhammed (sav) ashabıyla ramazan ayında Kur'an-ı Kerim'i daha fazla okumuştur.

Hz. Peygamber'le Cebrail, ramazan ayında o zamana kadar inen ayetleri karşılıklı okumuşlardır.

Hız. Peygamber'in uygulamalarını örnek alan Müslümanlar, ramazan ayı boyunca Kur'an-ı Kerim'i bir araya gelerek okurlar.

Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'i öğrenmeye, öğretmeye ve onun rehberliğinde bir hayat sürmeye çalışırlar.

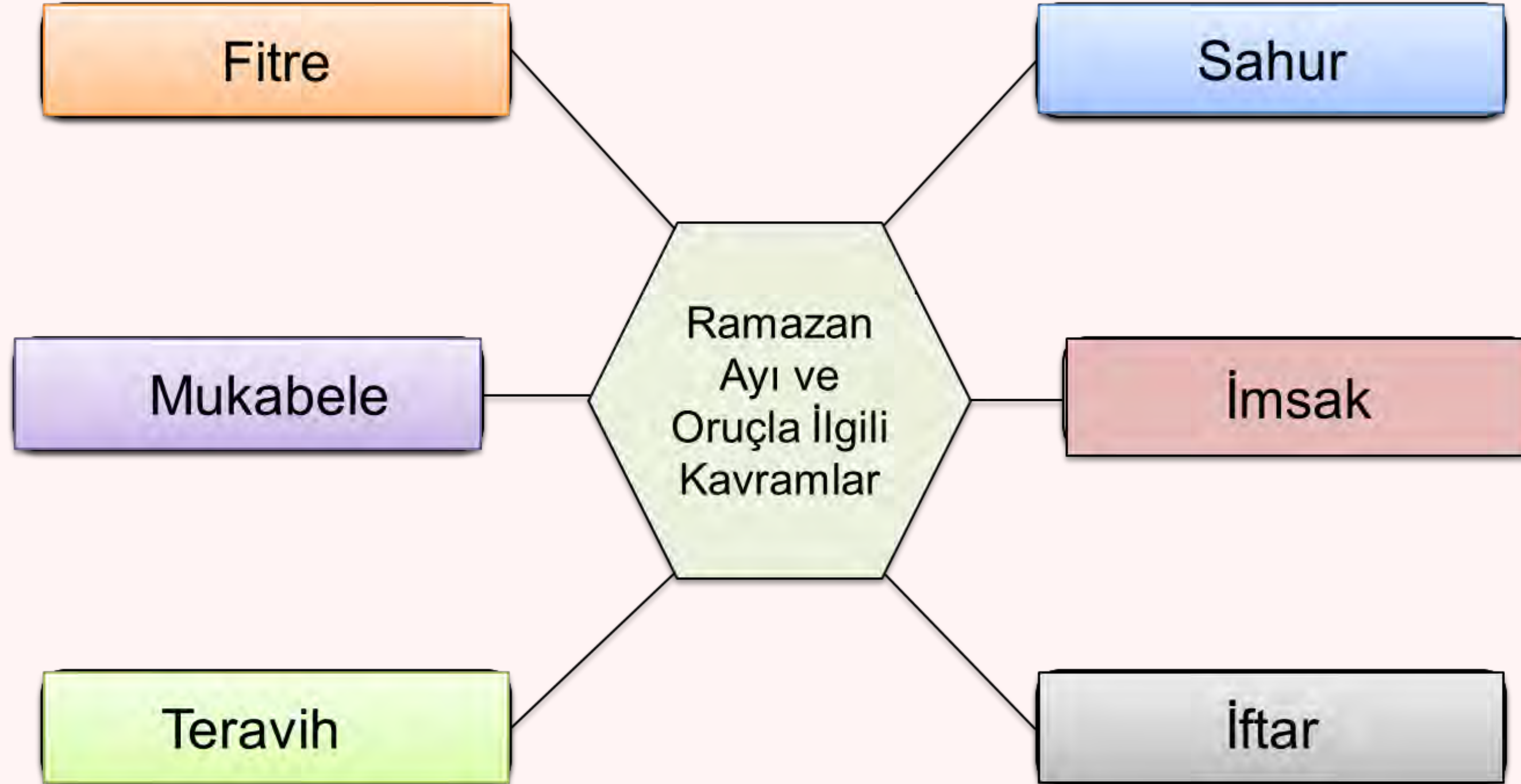

2.2. ORUÇ İBADETİ

Oruç ibadeti hakkında neler biliyorsunuz?

2.2.1. Ramazan Ayı ve Oruçla İlgili Kavramlar

Sahur

Müslümanların oruç tutmak için imsaktan önce kalktıkları ve yemek yedikleri vakte **sahur** denir.

“Sahura kalkınız. Çünkü sahurda bereket vardır.”
(Buhârî, “Savm”, 20)

İmsak

Oruca başlama vaktine **imsak** denir.

Sabah namazının vakti de imsakla başlar.

Oruca başlama, iftar ve namaz vakitlerini gösteren çizelgeye imsakiye denilmektedir.

İftar

Oruç tutan bir kimsenin akşam vaktinin girmesiyle yiyip içmeye başlamasına **iftar** denir.

İftar vakti girer girmez orucu açmak sünnettir. İftar yemeği vermek insana sevap kazandıran bir davranıştır.

“Kim bir oruçluya iftar ettirirse iftar ettirdiği kimsenin sevabı kadar sevap ona da yazılır, iftar edenin sevabından da bir şey eksilmez.”
(Tirmizî, “Savm”, 82)

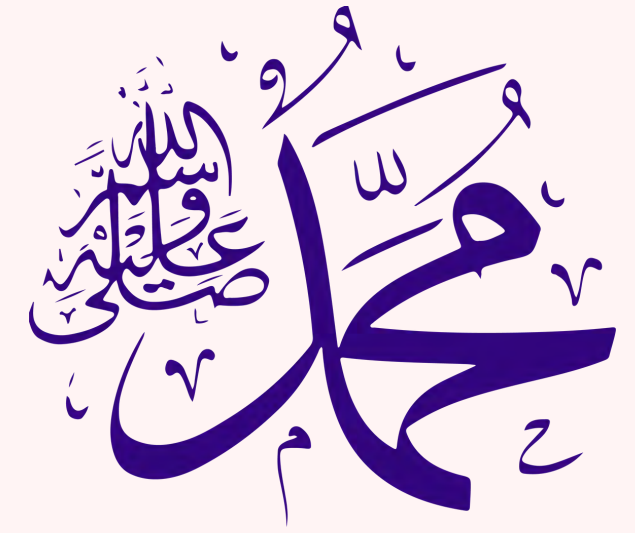

Teravih

Ramazan ayında yatsı namazından sonra kılınan yirmi rekâtlık sünnet namaza **teravih** denir.

“Kim inanarak ve sevabını Allah’tan bekleyerek ramazan namazını (teravih) kılarsa onun geçmiş günahları bağışlanır.”

(Buhârî, “Salâtü’t-Teravih”, 1)

Mukabele

Kur'an-ı Kerim'i birinin ezberden veya bakarak okuması, diğerlerinin de onu Kur'an-ı Kerim'den takip etmesine **mukabele** denir.

Ramazan ayı boyunca cami, mescit ve evlerde mukabele okunarak Kur'an-ı Kerim hatmedilir.

Fitre

Maddi durumu uygun olan Müslümanların sağlıklı olmalarının bir şükrü olarak vermekle yükümlü oldukları vacip sadakaya **fitre** denir.

Fitre, ramazan ayının başlangıcından bayram namazına kadar verilebilir.

Fitrenin miktarı, kişinin bir günlük yiyeceğinin maddi karşılığı hesaplanarak belirlenir.

Fitreye “fıtır sadakası” da denilmektedir.

2.2.2. Oruçlunun Dikkat Etmesi Gereken Hususlar

“Yalan söylemeyi ve yalan ile amel etmeyi bırakmayanın yemeyi, içmeyi terk etmesine Allah’ın ihtiyacı yoktur.”

(Buhârî, “Savm”, 8)

“Oruç (sahibini koruyan) bir kalkandır. Oruçlu; saygısızlık yapmasın, kötü konuşmasın. Eğer biri kendisiyle kavga etmeye veya ona kötü söz söylemeye kalkışırsa iki defa ‘Ben oruçluyum.’ desin.”

(Buhârî, “Savm”, 2)

Orucu Bozan ve Bozmayan Durumlardan Bazıları

Orucu Bozan Durumlar

- 1 Oruçlu olduğunu bilerek bir şeyler yemek, içmek.
- 2 Güneşin battığını zannederek iftar etmek.
- 3 Ağıza giren yağmur veya karı isteyerek yutmak.
- 4 Kendi isteğiyle ağız dolusu kusmak.

Orucu Bozmayan Durumlar

- 1 Oruçlu olduğunu unutarak bir şey yemek, içmek.
- 2 Suyu yutmadan ağız çalkalamak, burna su çekmek.
- 3 Banyo yapmak.
- 4 Koku sürmek.

2.2.3. Oruç Çeşitleri

Ramazan ayı dışında tutulan oruçlar hakkında neler biliyorsunuz?

Farz Oruç

Farz Oruç

Yüce Allah'ın kesinlikle tutulmasını emrettiği oruçtur.

Hastalık ve yolculuk sebebiyle oruç tutamayanlar bu oruçları ramazan ayından sonra tutarlar. Buna “**kaza orucu**” denir. Bu orucun tutulması da farzdır.

Ramazan ayında başlanmış bir orucu geçerli bir mazeret olmaksızın bilerek bozanların tutmaları gereken oruca **kefare**t **orucu** denir. Kefaret orucunun tutulması da farzdır.

Ramazan orucunu tutmak farzdır.

Vacip Oruç

- Farz kadar kesin olmamakla beraber dinen tutulması gereken oruçtur.
- Adak (nezir) orucunun tutulması vaciptir. Bu oruç, bir kimsenin dileğinin gerçekleşmesi durumunda tutmaya söz verdiği oruçtur.
- Vacip orucun kazası da vaciptir.

Sünnet Oruç

- Hz. Peygamber'in farz ve vacipler dışında tutulmasını öğütlediği oruçtur.
- Muharrem ayının 9,10 ve 11. günlerinde ve şevval ayında tutulan oruçlar sünnet oruçlardan bazılarıdır.
- Sünnet orucun kazası da vaciptir.

2.3. Oruç İbadetinin İnsana Kazandırdıkları

- İnsanın davranışlarını güzelleştirir.
- İnsana sabırlı olmayı öğretir.
- Yardımseverlik, cömertlik ve dayanışma gibi ahlaki değerlerin kazanılmasında önemli bir rol oynar.
- Nimetlerin değerini anlamayı sağlar.
- İnsanı cömertliğe alıştıırır.

2.3. Oruç İbadetinin İnsana Kazandırdıkları

- Şükretmenin önemini anlamayı sağlar.
- İnsanı bencillik ve kibir gibi kötü davranışlardan uzaklaştırır.
- Toplumda birlik ve beraberlik duygularını güçlendirir.
- Günahların affına vesile olur.
- Açlık çeken insanların halinden anlamayı sağlar.

2.4. Bir Dua Öğreniyorum: İftar Duası

İftar duası hakkında neler biliyorsunuz?

İftar Duası

- İftar vakti dua edilmesi sünnettir.
- İftar duasında Yüce Allah'a inancın, güvenin ve bağlılığın önemi; ibadetlerin yalnızca O'nun rızası için yerine getirileceği belirtilir.
- Tüm nimetlerin sahibinin Allah (cc) olduğu dile getirilerek şükretmenin önemi iftar duasında hatırlatılır.

İftar Duası

اَللّٰهُمَّ لَكَ صُومْتُ وَبِكَ اَمَنْتُ وَعَلَيْكَ تَوَكَّلْتُ وَعَلَى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ

Allâhümme leke sumtü ve bike âmentü ve aleyke
tevekkeltü ve alâ rızkıke eftartü.

İftar Duası

Allah'ım! Senin rızan için oruç tuttum, sana inandım,
sana güvendim. Senin rızkınla orucumu açtım.